

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 8. december 2005

om godkendelse af en undtagelse på Nederlandenes anmodning i henhold til Rådets direktiv 91/676/EØF om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget

(meddelt under nummer K(2005) 4778)

(Kun den nederlandske udgave er autentisk)

(2005/880/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget ⁽¹⁾, særlig bilag III, punkt 2, litra b), og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Hvis en medlemsstat har til hensigt at tilføre en mængde husdyrgødning pr. hektar årligt, som er større end den mængde, der er anført i de indledende bemærkninger og litra a) i punkt 2 i bilag III til direktiv 91/676/EØF, skal den fastsættes således, at den ikke hindrer opfyldelsen af de formål, der er angivet i samme direktivs artikel 1, og der skal ligge objektive kriterier til grund herfor, f.eks. — som i det foreliggende tilfælde — lang vækstsæson og afgrøder, der optager meget kvælstof.

(2) Den 8. april 2005 forelagde Nederlandene Kommissionen en anmodning om en undtagelse jf. bilag III, punkt 2, litra b), i direktiv 91/676/EØF.

(3) Anmodningen vedrører Nederlandenes hensigt om at tillade tilførslen af 250 kg kvælstof pr. hektar årligt fra husdyrgødning i bedrifter med mindst 70 % græsgrøder. Anmodningen berører ca. 25 000 bedrifter i Nederlandene og et område på ca. 900 000 hektar.

(4) Den nederlandske lovgivning til gennemførelse af direktiv 91/676/EØF er vedtaget, og bestemmelserne heri gælder ligeledes den undtagelse, der er anmodet om.

(5) Den nederlandske lovgivning til gennemførelse af direktiv 91/676/EØF omfatter anvendelsesstandarder for både kvælstof og fosfat. Anvendelsesstandarderne for fosfat sigter mod at nå en ligevægt i fosfatgødning senest 2015.

(6) Nederlandene har søgt at løse problemet med overskuddet af næringsstoffer fra husdyrgødning og mineralisk gødning ved hjælp af en række politiske instrumenter, og i perioden 1992-2002 er mængden af kvæg nedbragt med 17 %, svin med 14 % og får og geder med 21 %. Mængden af kvælstof og fosfor i husdyrgødning faldt med henholdsvis 29 % og 34 % i perioden 1985-2002. Overskuddet af kvælstof og fosfor faldt med henholdsvis 25 % og 37 % i perioden 1992-2002.

(7) Vandkvalitetsdata viser en nedadgående tendens for nitratkoncentrationen i grundvand og i næringsstofkoncentrationen (herunder fosfor) i overfladevand.

(8) De tekniske og videnskabelige dokumenter, som præsenteres i den nederlandske anmodning, viser, at den foreslåede mængde på 250 kg kvælstof pr. hektar årligt fra kvæggødning i bedrifter med mindst 70 % græsgrøder er forenelig med realiseringen af målet på 11,3 mg/l N (svarende til 50 mg/l NO₃) i vand i alle jordtyper og intet fosforoverskud, under optimale forvaltningsforhold.

(9) De tekniske og videnskabelige dokumenter viser, at den foreslåede mængde på 250 kg kvælstof pr. hektar årligt fra kvæggødning i bedrifter med mindst 70 % græsgrøder er velgrundet ud fra objektive kriterier som en lang vækstsæson og afgrøder, der optager meget kvælstof.

(10) Kommissionen mener derfor, at den mængde husdyrgødning, som Nederlandene søger en undtagelse for, ikke vil hindre opfyldelsen af målene i direktiv 91/676/EØF, forudsat at bestemte strenge krav er opfyldt.

⁽¹⁾ EFT L 375 af 31.12.1991, s. 1. Ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1).

- (11) Disse krav omfatter etablering af gødningsplaner for hver enkelt bedrift, registrering af gødningspraksis ved hjælp af gødningsregnskaber, periodisk jordanalyse, plantedække om vinteren efter majs, særlige bestemmelser for græspløjning, ingen anvendelse af husdyrgødning før pløjning af græs og tilpasning af gødningsmængden for at tage højde for bidraget fra bælgafgrøder. Bestemmelserne har til formål at sikre en gødning tilpasset planternes behov og nedbringelse og forebyggelse af kvælstofudledning til vandressourcer.
- (12) For at undgå, at anvendelsen af den undtagelse, der anmodes om, medfører en mere intensiv tilførsel, bør de kompetente myndigheder sikre, at produktionen af husdyrgødning for så vidt angår kvælstof og fosfor ikke overstiger 2002-niveauet i overensstemmelse med Nederlandenes handlingsprogram.
- (13) På denne baggrund bør den undtagelse, der anmodes om, godkendes.
- (14) Denne beslutning bør finde anvendelse i forbindelse med Nederlandenes handlingsprogram for 2006 til 2009.
- (15) De i denne beslutning fastsatte foranstaltninger er i overensstemmelse med udtalelse fra den komité, der er nedsat i henhold til artikel 9 i direktiv 91/676/EØF —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Nederlandenes anmodning om en undtagelse, der blev forelagt Kommissionen ved brev af 8. april 2005, og som tager sigte på at tillade tilførsel af en større mængde husdyrgødning end den mængde, der er fastsat i de indledende bemærkninger og litra a) i punkt 2 i bilag III til direktiv 91/676/EØF, godkendes på de i det følgende fastlagte betingelser.

Artikel 2

Definitioner

I denne beslutning forstås ved:

- a) »græslandsbedrift«: bedrifter, hvor mindst 70 % af det areal, der kan tilføres husdyrgødning til, er græsland
- b) »græssende husdyr«: kvæg (med undtagelse af fedekalve), får, geder, heste, æsler, hjorte og vandbøfler

- c) »landbrugsjord«: den jord, som landbrugeren ejer, lejer eller forvalter under en skriftlig kontrakt, og som han har det direkte forvaltningsansvar for
- d) »græs«: permanente græsarealer eller midlertidige græsarealer (midlertidigt betyder som regel mindre end fire år).

Artikel 3

Anvendelsesområde

Denne beslutning gælder på individuel basis for græslandsbedrifter og på betingelserne i artikel 4, 5 og 6.

Artikel 4

Årlig tilladelse og forpligtelse

1. Landbrugere, som ønsker en undtagelse, indgiver hvert år en ansøgning til de kompetente myndigheder.

2. Sammen med den årlige ansøgning, der er omhandlet i stk. 1, forpligter de sig skriftligt til at opfylde betingelserne i artikel 5 og 6.

3. De kompetente myndigheder sikrer, at alle ansøgninger om en undtagelse og gødningsregnskaber underlægges administrativ kontrol. Hvor de nationale myndigheders kontrol af de i stk. 1 omhandlede ansøgninger viser, at betingelserne i artikel 5 og 6 ikke er opfyldt, informeres landbrugeren herom. I så fald afvises ansøgningen.

Artikel 5

Tilførsel af husdyrgødning og andre gødningsstoffer

1. Mængden af husdyrgødning fra græssende husdyr, der tilføres jorden årligt på græslandsbedrifter, herunder fra dyrene selv, må ikke overstige en mængde husdyrgødning, der indeholder 250 kg kvælstof pr. hektar, med forbehold af betingelserne i stk. 2 til 7.

2. Den samlede kvælstoftilførsel skal være forenelig med den pågældende afgrødes næringsstofbehov og -tilførsel fra jorden.

3. Der udarbejdes en gødningsplan for hver bedrift, som beskriver sædskifteplaner for landbrugsjorden og den påtænkte tilførsel af husdyrgødning samt kvælstof- og fosfatgødning. Planen skal foreligge senest den 1. februar.

Gødningsplanen skal omfatte følgende:

- a) antallet af husdyr, en beskrivelse af opstaldnings- og oplagringsystemer, herunder oplagringskapaciteten (volumen)
- b) en beregning af kvælstof- og fosformængden i bedriftens husdyrgødning (minus tab ved opstaldning og oplagring)
- c) sædskifteplan og areal for hver afgrøde, herunder en skitse, som viser de enkelte markers beliggenhed
- d) afgrødernes forventede kvælstof- og fosforbehov
- e) mængde og type husdyrgødning, som leveres til eksterne kontrahenter og ikke anvendes i bedriften
- f) mængden af importeret husdyrgødning, som tilføres landbrugsjorden
- g) en beregning af bidraget fra mineralisering af organisk materiale, bælgafgrøder og atmosfærisk deponering samt mængden af kvælstof i jorden, på det tidspunkt, hvor afgrøden begynder at bruge den i betydeligt omfang
- h) kvælstof- og fosfortilførsel fra husdyrgødning for hver mark (er bedriftens område ensartet for så vidt angår udbytte og jordtype)
- i) tilførsel af kvælstof og fosfor i kemisk eller anden gødningsform for hver mark
- j) beregninger til vurdering af overholdelsen af anvendelsesstandarderne for kvælstof og fosfor.

Planerne revideres senest syv dage efter enhver ændring i landbrugsdriften for at sikre overensstemmelse mellem planerne og den faktiske landbrugsdrift.

4. Hver bedrift fører gødningsregnskaber. De fremsendes for hvert kalenderår til den kompetente myndighed. Regnskaberne skal omfatte følgende:

- a) afgrødeareal
- b) antal og type husdyr

- c) gødningsmængde produceret pr. dyr
 - d) mængden af gødning, der importeres af bedriften
 - e) mængden af husdyrgødning, som eksporteres fra bedriften, og modtageren.
5. Hver græslandsbedrift med en undtagelse accepterer, at gødningstilførsel og -regnskaber kontrolleres.

6. Der gennemføres periodisk analyse af kvælstof- og fosforkoncentrationer i jorden for hver bedrift med en undtagelse mindst hvert fjerde år for hvert af bedriftens ensartede områder af hensyn til sædskifteplaner og jordegenskaber.

Kvælstofanalyse for så vidt angår mineralisk kvælstof og parametre til vurdering af kvælstofbidraget fra mineralisering af organisk materiale gennemføres efter pløjning af græsmarker for hvert ensartet område af bedriften.

De i første og andet afsnit omhandlede analyser skal mindst omfatte én analyse pr. 5 hektar jord.

7. Husdyrgødning må ikke spredes i efteråret før græsdyrking.

Artikel 6

Plantedække

1. Der dyrkes græs på mindst 70 % af bedriftens areal, hvor der kan tilføres husdyrgødning. Landbrugere med en undtagelse iværksætter følgende foranstaltninger:

- a) På sand og løsjord dyrkes græs eller andre afgrøder efter majs og sikrer plantedække om vinteren, så kvælstofudvaskningspotentialet reduceres væsentligt.
- b) Græsefterafgrøder må ikke pløjes før den 1. februar for at sikre permanent plantedække af dyrkningsarealet for at genvinde efterårstab af nitrater i jordlagene og begrænse vintertab.
- c) Græs på sand- eller løsjord pløjes i foråret.

- d) Pløjet græs på alle jordtyper følges umiddelbart af en afgrøde med stort kvælstofbehov, og gødningsomfanget baseres på en jordanalyse for mineralsk kvælstof og andre parametre, som giver mulighed for at skønne kvælstofudvaskningen fra mineralisering af organisk materiale.
- e) Hvis sædskifteplaner omfatter bælgafgrøder eller andre planter, som optager atmosfærisk kvælstof, reduceres tilførslen af gødning tilsvarende.

2. Som en undtagelse fra bestemmelserne i litra c) er græsplojning tilladt i efteråret i forbindelse med plantning af blomsterløg.

Artikel 7

Foranstaltninger i forbindelse med produktion af husdyrgødning

De nationale myndigheder sikrer, at produktionen af husdyrgødning for så vidt angår både kvælstof- og fosformængder ikke overstiger niveauet for 2002.

Artikel 8

Tilsyn

1. De kompetente myndigheder udarbejder for hver kommune et kort, som opdateres hvert år, og som viser den procentuelle andel af græslandsbedrift, husdyr og landbrugsarealer, der er omfattet af individuelle undtagelser.

Kortene fremsendes årligt til Kommissionen, første gang i andet kvartal 2006.

2. Der etableres og drives et net af overvågningssteder i bedrifter med en undtagelse, hvor der udtages prøver af jordvand, vandløb og lavt grundvand.

Overvågningsnettet, hvori der skal indgå mindst 300 bedrifter med individuelle undtagelser, skal være repræsentativt for hver jordtype (ler, tørv, sand og sandet løsjord), gødningspraksis og sædskiftepraksis. Sammensætningen af overvågningsnettet ændres ikke i den periode, hvor denne beslutning finder anvendelse.

3. Undersøgelser og løbende næringsstofanalyse tilvejebringer data om lokal arealanvendelse, sædskifte og landbrugspraksis i bedrifter, som er omfattet af en individuel undtagelse. Disse data kan anvendes til modelberegninger af omfanget af nitratudvaskning og fosfortab fra marker, hvor der udbringes op til 250 kg kvælstof pr. hektar årligt i form af husdyrgødning fra græssende husdyr.

4. Lavt grundvand, jordvand, drænvand og vandløb i bedrifter, der indgår i overvågningsnettet, skal levere data om

nitrat- og fosforindholdet i det vand, der forlader rodzonen og tilløber grundvandssystemet og overfladevandssystemet.

5. Der kræves en mere intensiv vandovervågning i forbindelse med landbrugsarealer på sandjord.

Artikel 9

Kontrol

1. De kompetente nationale myndigheder fører administrativ kontrol med alle bedrifter med en undtagelse, for så vidt angår vurdering af overholdelse af grænsen på 250 kg kvælstof pr. hektar årligt fra gødning fra græssende husdyr, af de samlede kvælstof- og fosfatanvendelsesstandarder og af betingelserne for arealanvendelse.

2. Der etableres et inspektionsprogram ud fra risikoanalyser, resultater af tidligere års kontrolbesøg og resultaterne af almene stikprøvekontroller af lovgivning til gennemførelse af direktiv 91/676/EØF.

Der gennemføres særlige inspektioner af mindst 5 % af bedrifterne med en individuel undtagelse, hvor arealanvendelse, antal husdyr og produktion af husdyrgødning kontrolleres.

Der gennemføres markinspektioner på mindst 3 % af bedrifterne, hvor overholdelsen af bestemmelserne i artikel 5 og 6 kontrolleres.

Artikel 10

Indberetning

1. Den kompetente myndighed fremsender hvert år resultaterne af overvågningen til Kommissionen sammen med en sammenfattende rapport om vurdering af praksis (kontrol på bedriftsniveau, herunder oplysninger om bedrifter, som ikke overholder bestemmelserne, baseret på resultaterne af den administrative kontrol og markinspektioner) og udviklingen af vandkvaliteten (baseret på overvågning af udvaskning fra rodzonen og overflade-/grundvandskvalitet og modelbaserede beregninger).

Den første rapport fremsendes senest i marts 2007 og derefter senest i marts hvert år i 2008, 2009 og 2010.

2. Ud over oplysningerne i stk. 1 skal rapporten omfatte følgende:

- a) oplysninger om gødningspraksis for alle bedrifter med en individuel undtagelse
- b) tendenser i husdyrantal for hver husdyrkategori i Nederlandene og på undtagede bedrifter

c) tendenser i den nationale produktion af husdyrgødning for så vidt angår kvælstof og fosfat i husdyrgødning

Artikel 11

Anvendelse

Denne beslutning finder anvendelse fra den 1. januar 2006.

Den udløber den 31. december 2009.

Artikel 12

Denne beslutning er rettet til Kongeriget Nederlandene.

3. Kommissionen tager disse resultater i betragtning i forbindelse med en eventuel ny anmodning om undtagelse fra Nederlandene.

Udfærdiget i Bruxelles, den 8. december 2005.

4. Med sigte på at tilvejebringe oplysninger om forvaltning af græslandsbedrifter med en undtagelse og stedet for optimering af forvaltningen udarbejder den kompetente myndighed hvert år en rapport om gødningspraksis og udbytte for de forskellige jordtyper og afgrøder og fremsender den til Kommissionen.

På Kommissionens vegne

Stavros DIMAS

Medlem af Kommissionen